

DİNSİZ MUHİT

DİNSİZ MUHİT

Tahsin Banguođlu anlatıyor:

Necip Fazıl gençlik arkadaşımıdır. Biz 1930'larda Ankara'da Milliyetçi bir dergi çıkarmıştık: HIZ. Başlıca şairlerimiz Faruk Nafiz, Ahmet Hamdi ve Necip Fazıl'dı. O, bu devrede güzel şiirler ve piyesler yazdı. Lirik olanları yanında kendi benliğini arayan şiirleri dikkat çekiyordu. Ankara'daki son buluşmamız, sanırım 1943'teydi. Ben meclise girmiştım, bunu beğenmiyordu. Çok dolgun ve hırçındı:

– Ben İstanbul'a yerleşiyorum Tahsin, dedi. Bu dinsiz muhitte yaşayamam.

Materyalizme karşı bir isyan içindeydi. Bildiğiniz gibi onun sonraki sanatı dinî-içtimaî bir sanat oldu. Bütün şiirleri, yazıları, çıkardığı dergiler aynı çizgi üzerindedir. Materyalist Batı'yı reddetti. Onun bizde uzantısı haline gelmiş olan aydınlar sınıfını hicvetti. Manevi değerleri ve dini esasları müdafaa etti. O asıl sanatkar kişiliğini ve içtimai vazifesini bu sahada bulmuştu. Çıkışları sert ve dokunaklıydı. Bu yüzden defalarca mahkum oldu. Ölümünden sonra hakkında tanınmış kalemlerle de çok şey yazıldı. Ama bana öyle geldi ki onun edebiyat ve kültür tarihimizde yer alacak asıl adı gereği gibi yerine konamadı: Materyalizme karşı isyan şairi. Allah rahmet etsin.

(Mustafa Miyasoğlu – Necip Fazıl Armağanı – Sh. 124)

Devlet Sırrı

DEVLET SIRRI

(...)

Cebimde müsteşarın, her birini toprak altındaki hususî gömüsünden çıkarır gibi zahmetle verdiği 10 tane binlik, doğru Tefvik İleri'ye koştum.

Bahtiyar oldu, gözleri yaşla doldu ve dua etti:

-Allah muvaffak etsin! Bu defa inşaallah devamlı olur.

Otele geldim. Birkaç gün geçti, geçmedi. 6-7 Eylül hadiseleri...

DEVLET SIRRI

Haberi alır almaz Büyük Doğu'nun bu defa haşmetli bir (transatlantik) planıyla kızağa konulduğunu işitip beni tebrike gelen arkadaşlara dedim ki:

-Tebrikleriniz yersiz!.. Şu anda İstanbul'da cereyan eden hadiseler, Büyük Doğu işinden Adnan Bey'e el çektirecektir! Malatya hadisesinde olduğu gibi bu defa da yandık!

-Aman, dediler. Nasıl olur, ne alakası bulunabilir Büyük Doğu'nun İstanbul hadiseleriyle?..

-Alakası şudur ki; Adnan Bey'in bizzat düzenlediği hadise, tabanca kullanmasını bilmeyen çocuğun silahı elinde patlaması gibi, onu afallatmıştır. O artık bir müddet, cüret isteyen yeni çıkışlara girişemez. Büyük

Doğu işi de kalır.

Odama çıktım.

Telefonum hafifçe çınladı.

-Nasıl, neşeniz yerinde mi?

Bu Ankara Palas'ın telefoncu kızı... Şiir ve edebiyat meraklısıdır ve ara sıra telefonu açıp benimle birkaç söz etmeyi sever.

Ona:

-Keyfim hiç de yerinde değil, dedim. İstanbul hadiseleri malum... Bozdu neşemizi...

-Durun, dedi kız; telefonu size bir konuşmayı dinletmek için

açtım!

Ve telefonu, Ankara Palas'ın mahrem bir odasında, İstanbul'la mahrem bir konuşma yaptığını sanan adamın hattına bağladı.

Dehşet!.. Başvekâlet Müsteşarı Ahmed Salih Korur, İstanbul'da bulunan Dâhiliye Vekili Namık Gedik'le konuşuyor ve ben sözlerini kelimesi kelimesine dinleyebiliyorum.

Namık Gedik:

-Eğer otomobilimin kırmızı plakasını görmeseydiler beni de al aşağı edeceklerdi! Öyle bir halk köpürüşü ki, ne polis dinliyor, ne jandarma, ne asker!..

Ahmed Salih:

-Buradan yardıma ihtiyacınız var mı? Kuvvet gönderelim mi?

-Şimdilik lüzumsuz... Elimizdeki kuvvetler yeter. Ben size ânı ânına haber veririm. Doğrusu, başımıza, bu türlü zapt edilemez bir şey geleceğini hesap edemedik...

Namık Gedik'in bön bön "biz yaptık ama yine biz, beceremedik!" dercesine ağzından düşürdüğü baklaya,

Müsteşar, daha büyük bir bakla tanesiyle mukabele etmez mi:

-Hareketi polise murakabe ettirmek, başıboş bırakmamak lazımdı!

Manasına birdenbire girilmeyen bu sözü:

-Hareketi polise yaptırmak lazımdı!.

Demekten farksız...

Telefonda, yakılıp yıkılan azınlık mağazaları tahribatına ve daha nice tecavüzlere dair tafsilat...

Telefoncu kıza münasip bir iki söz söyleyip telefonu kapadım ve hazin hazin düşündüm:

Basit bir telefoncu kızın tavassut eline emanet edilen devlet sırrı, işte o kızın herhangi bir alakasıyla bağlılık göstermek istediği adama kolayca intikal ediveriyor. Bu kız, iki devlet recülü arasındaki konuşmayı bana bağladığı gibi, Sovyet veya İngiliz Sefaretine de bağlayabilir. Kimse de, suçu böylelerinde arayamaz. Suç, devlet sırrı etrafında muhafaza suuru olmayan devlet recülünde... Ahmed Salih'de...

Ahmed Salih, Adnan Beyden gördüğü hudutsuz itimada karşılık,

mumla aransa bulunamayacak kadar tedbir ve dirayet fukarası bir adam.. Üstelik zeki ve kültürlü geçinmenin ilk şartı, nasıl muhatabını ahmak ve cahillikle suçlamaksa, o da teselliyi, başkalarını sır tutmamakla itham etmekte bulmuştur. Mesela beni hem yüzüme hem de Adnan Beye karşı, boşboğazlıkla suçlamıştır.

Bir gün gülererek bana bu suçlamadan bahseden Adnan Beye demiştim ki:

-Başkalarını sır tutmaz diye, size gammazlayan Müsteşar, bu feci zaafın bizzat müptelasıdır. Bir gün, belki de hataların en büyüğü olarak, benim Ankara Palas hesabımı Müsteşardan tahsil etmesi emredilen otel müdürü Levi'ye, müracaatında demiştir ki: "Biz ona bu kadar para veriyoruz; ne diye kendisi ödemiyor?" Ve bu patavatsızlığı bana bizzat Yahudi müdür Levi anlatmıştır! Düşünün devlet sırrı ihtimamını Müsteşar Beyde!.. Çok defa bana para verirken de, masanın üstü, imzasına arzolan Mason Locası evraklarıyla doludur; ve bu kağıtları imzalarken karşısında el-pençe divan duran Loca katibi huzurunda, bana vereceği parayı önüme atmaktan çekinmez. Bunları farkında olmadan yapıyorsa her türlü dirayetten mahrum demektir; yok, eğer mahsus, kasten yapıyorsa, size karşı tavrını ve bu tavrın gerektirdiği sıfatı kendiniz tayin buyurun!

Demek, kabahat, telefoncu kız yerine Müsteşarda da değil, onu bu makamda tutan Adnan Menderes'te..

Başvekilin asıldığı haberini duyunca onun yüzünden geçen sevinç meltemini, yeri gelince göreceğiz..

(Benim Gözümde Menderes'ten)

Derin, Yırtıcı, Kanatıcı Hassasiyet

DERİN, YIRTICI, KANATICI HASSASİYET

Derin, yırtıcı, kanatıcı hassasiyetimin başlıca iki tesir kutbu, bekçilerle satıcılar... Gecenin en beklenmez saatinde paket taşlarının üstüne inen, ucu demirli sopa sesleri ve bir haykırış:

– Yangın var!.. Azapkapısında, Güngörmezlerdeeeee!

Azapkapısı... Ne korkunç isim... Altı köşeli çivi başlarına çarpılan kafalardan, kanlı saç yoluntuları yapışmış demir çaprazlı, içinden bir evcik geçecek kadar geniş ve yüksek kapı... Güngörmezler. Damları birbirine yapışık eğri – büğrü evlerin sınırladığı yılankavi sokaklar. Cin yatağı ahşap eve sokulan kundak. Kundakta, buruş buruş bir çocuk yüzü. Çocuk katıla katıla ağlıyor... Şeytan alevlerin yaylanışına bak!.. Birden çöken dam ve bir ateş püskürtüsü; kıvılcım tipisi... Ve bütün bu hayallerin gerisinde artık uzaklarda, çok uzaklarda, Anadolulu bir ses:

Yangın var!!

Yangın kundağı gözümde gazlı bir bez değil «kundak» kelimesinin iltisakiyle, yüzü buruş buruş, katıla katıla ağlayan bir çocuk... Alevler içinde unutulmuş bir çocuk. Ve işte korkunun en dokunaklı timsali!..

Ve satıcılar... Ruhumu acılaştıran akşam saatlerinde satıcılar:

– Yoğurtçu!.. Yoğurtçu!..

– Simitçi!.. Akşam simidi!

0 zaman, oturduğum odanın tavan köşesine doğru bir noktada can çekişen günün son ışıklarına bakıp sedire yüzükoyun uzanmak ve

hıçkıra hıçkıra, katıla katıla ağlamak isterdim.

Güneşin, kıvrıla kıvrıla, istikâmetleri burgulaya burgulaya ancak sabah ve akşamın bellibaşlı saatlerinde ve bellibaşlı noktalarına sızabildiği bu loş konakta bana her şey dipsiz bir mânânın ihtarcısıydı.

Güneş gören tarafları soluk kadife perdeler...

Tavanarasındaki tahtapoştan seyrettiğim, yırtıcı çığlıklarla koşuşan ve arkasında dumanları yavaş yavaş eriyen trenler...

Arka bahçeye inen merdivenin tepesinde kırmızı, sarı, portakal rengi, mor, yeşil, mavi camların ötesindeki dünya... Ve her şey...

Çocuktan daha çocuk, 6-7 yaşlarında, yakıcı bir hayâl beni her şeyin ötesine sürüklüyor, bana bu dünyayı dar ve bunaltıcı gösteriyordu.

Kulağıma bende bir anlatılmaz, isimlendirilmez, derinliğine sarkılmaz «dâüssıla»nın yankısını fısıldıyor her şey...

Ve ben ağlıyordum.

Sebebini bilmeden, ne istediğimi bilmeden... Bu hallerim gözden kaçmamış olacak ki, bir aralık kitaplarıma el koydular: – Artık okumak yasak!..

(0 ve Ben'den)

Dayak

DAYAK

“...Sabah, Merkez Komutanlığı... Tabutluklar dairesi... 1 metre genişlik ve 2 – 3 metre uzunluğunda, basık, İçinde teneşirimsi

tahta bir kerevet, boğucu, daha doğrusu çıldırtıcı hücre... Duvarlarda türlü türlü lekeler, tırmıklar, yazılar... Bir kan pıhtısı üzerinde insan saçları... Bu tabutluklardan bilmem kaç tanesinin yan yana sıralı olduğu bir dam altındayız.

Beni ikiye bölünüp kendi kendimi yemeye mahkûm eden bu türlü yalnızlıkların üzerimdeki tesirini “Paşa Kapısı” bahsinde gördünüz. Hele böylesi?... Ya burada günlerce bırakılacak olursam?... Ölümden beter!...

Hücrenin kapısında delikten bana bakan ere bir pusula uzatıp kumandana götürmesini İstiyorum. Kumandandan ricam beni bir an kabul etmesidir. Kabul ediliyorum. Beni alıp kocaman avludan geçiriyorlar, Kumandanlık dairesinde bir kat yukarıya çıkarıyorlar ve kapısında “Merkez Komutan Yardımcılığı” yazılı bir odaya sokuyorlar. Orta yerdeki masada kır saçlı pembe yüzlü, mavi veya açık elâ gözlü bir kurmay yarbay veya binbaşı oturuyor. Etrafında da, herhalde beni görmek için toplanmış, muhtelif rütbelerde, 10- 12 subay...

İsminin sonradan “Dâniş” olduğunu öğrendiğim kır saçlı kurmay sordu:

– Ne istiyorsunuz?...

Kendisine, hücrenin üzerimdeki hususî tesirini anlatıyor, bunun bir mizaç ve hassasiyet meselesi, benim için dayanılmaz bir işkence olduğunu söylüyorum. Sırf bir kıyas unsuru diye de, yanıma bir kedi verilse teselli bulacak derecede yalnızlık vahşetinden ürkmüş bir insan olduğumu anlatıyorum.

Kır saçlı kurmay, gayet sinsî bir gülümseyişle lütufkârlığını gösteriyor:

– Peki, şimdi yanınıza bir kedi gönderirim! Kedi yerine yanıma, iri yarı bir yüzbaşı gönderildi. Bu yüzbaşının bana söylediği tek söz şu oldu:

– O yazıları sen mi yazdın, namussuz?...

Ve yüzbaşı, eli, kolu, dili ve yolu bağlı adamı, posta erlerinin gözleri önünde, hallacın şilteyi dövmesi gibi, tokat, yumruk ve tekme altında hırpaladı. Gık demeden dayağı yedim. Ağzımdan süzülen bir kan şeridi, kendi acımı hissetmekten ziyade kahramanımın edasını seyretmekten geri kalmadım.

Yüzbaşı çekildikten sonra teneşire oturdum, sırtımı duvara verdim ve kalbimin bütün kuvvetiyle "Allah" ismini çekerek hislerimi iptale çalıştım. İçimde bir duygu, artık mücadelem bu noktada bittiğini ve sonum geldiğini söylerken bayılmış yahut uyumuşum... Birden ismimin dışarıdan bağrılmasıyla fırladım, açılan kapıdan çıktım. Binbir kılık ve edada, tabutluklardan çıkarılmış ve sıraya dizilmiş bir sürü tip... Bizi Merkez Kumandanı (o zaman albay) Faruk Güventürk'ün karşısına dizip ondan sonra (C.M.S.) dedikleri askerî bir kamyona doldurdular ve Davutpaşa Kışlasına aktardılar.

Ne o?... Orada bizi karşılayan tank binbaşısında fevkalâde iltifatlı bir çehre... Beni karşısına oturttu, bir şiirimi ezbere okudu ve evime telefon etmeme izin verdi.

Muhafazamıza memur subaylar arasında en ince farika, işte, bu, hiç birinin öbürüne uymayan karakteri!... İki şey görüyorsunuz; ya ruhî bir inkıbaz hali, yahut manevî bir ishal... İkisi ortası olan yok... Biri çıkıp herkesin önünde millî terbiyesini sizden aldığını söylüyor, öbürü de size "namussuz, komünist, vatan haini!" diye hitap ediyor.

..."

(Cinnet Mustatili'nden)

Çimento Kağıdına Yazılan Yazı

ÇİMENTO KAĞIDINA YAZILAN YAZI

Yıl, 1975. Hasan Aycın ve öğrenci arkadaşları Üstad Necip Fazıl'ı Bursa'da konferansa çağırırlar. Üstad Bursa'ya gitmek için İstanbul'dan vapurla Mudanya'ya hareket eder.

Üstad'ı külüstür bir arabayla karşılamaya giden Ali Bakkal ve arkadaşları gelecek olan misafirlerini daha önce hiç görmemişler.

Vapurdan bütün yolcular inmiş, fakat beklenen misafir ortalıkta yok. Ali Bakkal ve arkadaşları artık umudu kesip ayrılacakken bir kenarda kayanın başına çıkmış yaşlı bir adam, bulunduğu sarımsı bir çimento kağıdına yazı yazıyor.

“Amca” demiş Ali Bakkal, “bu gelen son vapur muydu, biz bir misafir bekliyorduk fakat gelmedi.”

Üstad hiç istifini bozmadan bir yandan yazısına devam ederken “Necip Fazıl'ı mı bekliyorsunuz?” demiş.

Tabii bizimkiler mahçup bir şekilde ellerine sarılmış ve özür dilemişler.

Üstad, bir süre sonra binmesi için kapısı açılan eski arabayı görünce, “Bu ne, Mercedes yok mu?!” demiş.

Ancak arabaya ister istemez binmiş.

Üstad Bursa'da arabadan indikten sonra, o günlerde Milli Gazete'de tefrika edilen “İhtilal”in bir gün sonra yayınlanacak bölümünü, yazdığı çimento kağıdını, beraberinde geldiği gençlerden birine vererek, “Al şunu gazeteye faksla” demiş.

***** **

Bu anekdotu “kalmasın nihan” diyerek aktaran değerli

arkadaşımız Hüseyin Durukan, anlatanın bizzat Hasan Aycın olduğunu; cumartesi günü Yedi İklim'in iftarında Ahmet Nedim Çeker'in kendisine "Yahu kardeşim sen şu çizgilerini niçin büyük ebadlı kağıtlara çizmiyorsun da bizi uğraştırıyorsun? Biz o dünya çapındaki çizgilerini yurtdışında sergilemeye çalışacağız fakat standartlara uymuyor" demesi üzerine, "Biz o çizgileri nerede, ne zaman, hangi şartlar altında çizdik biliyor musun?" dercesine anlattığını bildirdi. 'Tam bir Üstadlık' bu anekdot, Necip Fazıl'ın biyografisini ileride yazmak isteyenlere belki bir katkı sağlar. Tabii Hasan Aycın'ın da.

Chp'nin Üstada Vermediği Mükâfat

CHP'NİN ÜSTAD'A VERMEDİĞİ MÜKAFÂT

Halk Partisi, bellibaşlı bir zaman bölümü içinde yayınlanmış tiyatro eserleri arasında bir müsabaka açmış ve derece kazanacaklar için büyük mükâfatlar koymuştu. Müsabaka umumî ve muayyen seneler arası vücuda getirilmiş bütün eserlere şamil olduğu için benim bu zaman süresi içinde neşredilmiş bulunan "Sabır Taşı" adlı piyesimi de içine alıyordu.

Memleketin hemen bütün tiyatro selâhiyetlerinden kurulu jüri heyeti ittifakla birinciliği benim eserime veriyor...

Gördün mü sen şimdi işi? CHP kasasından çıkacak bir mükâfat böyle bir CHP düşmanı "gerici"ye nasıl verilir?

Takdir etmiyorlar ki, asıl ellerine böyle bir fırsat geçtiği için memnun olmalıydırlar. Mükâfat vermekle, mücerret bir san'at bahsinde politikanın tesiri altında kalmadıklarını

göstermiş olacaklar ve her şeyden önce benim kabul etmemem gereken bir menfaate karşı düşmanlarını imtihan fırsatına ereceklerdir.

Fakat nerede hoyrat ve nobran CHP kafasında bu incelik?..

İnönü benim birinci seçilişimi kabul etmiyor ve neticenin değiştirilmesi için emri basıyor. Jüri ise böyle Firaunvarî bir fermanı kabul etmiyor ve şu cevabı veriyor:

-Birinci Necip Fazıl'dır. Eğer onun aynı şartlar içinde ikinci ve üçüncü eseri olsaydı, ikinci ve üçüncü dereceler de onun olacaktı. Biz siyasî değerlendirmeye değil, san'at kıymetini tâyine memuruz. Kararımız karardır.

Bunun üzerine, hâdiseleri fermanlara uydurmakla mükellef yardakçılar ıkına sıkına bir tedbir buluyorlar. Eserimin intişar ettiği seneyi, şartlardaki başlangıç yılı içinde bulunduğu halde, kurbağalara kahkaha attıracak bir mantık gözbağcılığına kalkarak, başlangıç ondan sonraki yıl kabul etmek suretiyle müsabaka dışı sayıyorlar ve böylece mızıkçılıkların en âdisine düşüyorlar...

Birinciliğim radyoyla ilan edilmiş ve bütün memleket neticeyi öğrenmiştir. Mükâfatı kılıcımın hakkı olarak kabul edip etmemekte henüz tereddütlüyüm; dönen dolaplar ve İnönü'nün Firaunvarî fermanından ve aranan mızıkçılık formüllerinden de haberli değilim.

Ankara'ya gidiyor ve hayretler, dehşetler içinde vaziyeti öğreniyorum. Halk Partisinin ilk Meclis binasındaki temsilcileri "Milli Şef"lerinin zorlaması üzerine aldıkları bu karardan, yüzüme bakamayacak ve gözlerini hep yere dikip konuşacak kadar mahcup...

0 sırada Şükrü Saraçoğlu Genel Başkan Yardımcılığı odasında.. Beni rica ettiğini söylüyorlar. Odasına girerken öğle ezanı okunmaktadır. Beni ikindi vaktine kadar yanında alıkoyuyor ve Halk Partisinin yaptığı bir nevi dolandırıcılık marifetine hiç

yanaşmadan benimle din meselelerini konuşuyor. Her cevap verişimde de başını hayretle sallayarak "Nasıl olur; senin gibi bir adam nasıl Müslüman olur" gibilerinden bir tavır alıyor. Nihayet ikinci ezanı okunurken ayağa kalkıp izin istiyorum. Beni kapıya kadar götürüp eli tokmakta ve gözlüğünün altındaki gözleri istihza ile pırıldamakta soruyor:

-Namaz da kılar mısınız?

-Elbette!.. Her zerremle bağlı olduđum ibadet.

İstihzası apaçık bir şekil alıyor:

-Af dilerim; size öğle namazınızı kaçırttım.

Ben de řu cevabı veriyorum:

-İstiğfar ederim, ağlarım, kaza ederim; umarım ki Allah affeder. Fakat sizinki gibi mühürlenmiş bir kalbi açmaya çalışmamdaki ecr her halde büyük olsa gerek...

(Benim Gözümde Menderes'ten)

Cevat Rıfat Atılhan

CEVAT RIFAT ATILHAN

Üstadlarla ilk yüzyüze gelişimiz Malatya tren istasyonunda oldu. Bizi Ankara'ya sevk ediyorlardı. Malatya'da ayaklanma olabilirmiş. Tabii onları da getirmişlerdi. Hepimiz ikişer ikişer kelepçeliydik. Çok sıkı güvenlik önlemleri almışlardı. Onlar da kelepçeliydi. Jandarmalar bizi yaklaştırmıyordu. Ancak arada bir yarım yamalak kendilerini görüyor ve birbirimize tanıtıyorduk:

-İşte Serdengeçti.

- Hangisi, hangisi?
- Şu kısa boylu, kara kuru olan...
- Haydi ulan sen de... Serdengeçti öyle mi olur?
- Peki hangisi öyleyse?
- Ne bileyim ben? Hepsi birbirinden beter...

Daha orada hayalimiz yıkılmıştı. O devlet şunlar mıydı?.. Bize bir vagon ayırtmışlardı. Altı kişilik kompartımanlara doluştuk. Onların dördünü de bir kompartımana koymuşlardı. Malatya garından çıktıktan sonra disiplin gevşemeye başladı. Yavaş yavaş jandarmalarla ahbap olduk. Artık onları camın gerisinden de görebiliyorduk.

Necip Fazıl, sırtı trenin gidiş yönüne gelecek şekilde pencere dibine oturmuştu. Sağ eli serbest, sol eli Mustafa Bağışlayıcı'nın sağ eliyle kelepçeliydi. Müşarünileyh Paşa ile Osman Ağabey de karşı taraftalardı. Necip Fazıl hep dışarıya bakıyor, Paşa bir şeye kızmış gibi burnundan soluyordu. Osman ağabey adeta yerinde duramıyor, bizimle konuşmaya can atıyordu.

Biraz sonra bir gürültü koptu, paşa coşmuştu:

- Çıkarın kollarımdan kelepçeyi!.. diye bağıırıyordu.
- Ben millî kahramanım.. İstiklâl Harbinde yedi bin atlıyla Yunan cephesini çökerten adamım!.. Bana kelepçe vuramazsınız!.. Paşayım ben paşa!.. Çağırın komutanınızı!.. Komutan geldi. Sümsük bir onbaşı..

- Buyurun, komutan benim, dedi.
- Çöz şu kelepçeleri!
- Çözemem.. Emir böyle.
- Çöz, yoksa kafamı cama vurur parçalarım!

Necip Fazıl söze karıştı:

- Başefendi, lütfen çözün paşanın ellerini...
- Çözemem, devlet otoritesi sarsılır...
- Çöz kardeşim çöz, devletin otoritesi gerektiriyorsa benim şu koluma da kelepçe vurun.
- Çözemem!..

Paşa hâlâ bağıırıyordu:

-Ben üç Bulgar alayına tek başıma kafa tutmuş, onlara bir adım attırmamış bir komutanım!.. Bulgar Kralı bile bana esir muamelesi yapmamış, benim şeref misafirimsin demiştir. Kılıcımı bana iade etmişti. Siz kim oluyorsunuz? Çöz diyorum sana elimi yoksa fena olur!

-Çözemem, otorite sarsılır...

-Kafamı cama vururum!..

-Vur!..

-Sen bana nasıl vur dersin?.. İşte general kimliğim!..

Onbaşının burnuna doğru uzatırken kimlik yere düştü. Osman ağabey aldı.

-Üstad, dedi, bu general kimliği değil, basın kartı...

-Ver kardeşim ver, sen de tahkik memuru musun?

Bu kargaşa epeyce işimize yaradı. Disiplin kalmadı. Artık Üstadlarla görüşüyorduk. Osman ağabey bizi kucaklıyor, okşuyor, candan ilgileniyor.

-Vah benim garip Anadolu'mun garip çocukları vah!.. diye ağlıyordu.

Onu çok sevmiştik.

(...)

Paşaya gelince.. Yusuvarlak kabak kafalı, dik, düz burunlu, burun delikleri iki siyah çukur gibi ileriye dönük, sert çizgili, sert görünüşlü.. Orta boylu, şişman, tombalak.. Kendine hayran ayrı bir tip... Gözümüzde çok büyük... Dünyanın bütün Yahudilerine, masonlarına meydan okuyan eşsiz kahraman... Gözle kaş arasında bize öyle şeyler anlatıyor ki... Hayran hayran dinliyoruz. Hepsine de inanıyoruz. Tabii çok geçmeden kimin ne mal olduğunu anlayacaktık. Ankara Hapishanesinde.. Necip Fazıl çocuklarının sahipsiz kaldığından ev kirasını veremediklerinden, evinin elektirik ve suyunun bile kesildiğinden dert yanarken o hiç üzülüyordu.

-Adam olsaydı da Müslümanlar kendisine yardım etselerdi... diyordu.

Birgün hapishane efelerinden Kızılcahamamlı Rıza Karataş

geldi.

-Yahu Hüseyin Bey, dedi. Sizin üstad çok yalan söylüyor.

-Hangisi? Dedim.

-Paşa mıymış, neymiş.. İşte o, dedi.

-Söyemez, dedim.

-Allah aşkına, dedi. Şuna inanılır mı? Güya Müslümanlar kendisini o kadar severlermiş ki hapis haneye düşünce çocuklarına kırk kamyon oyuncak getirmişler. Kırk kamyon oyuncak Japonya'da bulunmaz yahu...

-Niye bulunmasın? O kırk kamyon dolusu oyuncak dememiş ki, kırk oyuncak kamyon demiş.

-Buna da inanmak zor ya... Haydi olabilir diyelim...

Birgün bir arkadaşımız sordu:

-Üstad, dedi. Yahudiler bu kadar dünyayı idare ediyorlar, milletleri köle yapıyorlar, insanları birbirine kıydırıyorlar, savaşlar çıkartıyorlar, kan döküyorlar, insanlığın kaderini çiziyorlar da seni nasıl öldürmediler!..

-Öldüremezler kardaşım... Ben Allah'ın koruması altındayım ve ecel de Allah'ın elinde...

-Amenna ve soddakna!..

Birgün ben de sormuştum:

-Üstad sana rüşvette mi teklif etmediler?

-Nasıl etmediler kardaşım? Ben Birinci Cihan Harbi'nde Umum Arabistan Cephe Lideri Başkumandanıyken, yüz on bir Yahudi bana on bir çuval pırlanta getirdiler. (Hep küsurlü söylüyordu ki inandırıcı olsun) Filistin'de karargâhımın kapısına yığıldılar.

-Bize burada bir yurt ver... dediler. Ben ayağa kalktım ve:

-Vatan toprağı parayla satılmaz, defolun! Dedim. Çuvallara bir tekme vurdum. Pırlantalar, elmaslar haşşşş diye yerlere döküldü. Onların parıltısından ortalık aydınlandı. Herkes gece vakti güneş doğdu sandı.

Artık söylediklerine inanmıyorduk. İşin gırgırındaydık. Orada bir kalıp sabun vardı. Onu aldım:

-Üstad, dedim. Pırlantaların büyüklüğü bu kadar var mıydı?

-Evet kardeşim, en küçüğü o kadardı, dedi.

Halbuki bilinir. Dünyanın en büyük elması küçük bir yumurta kadardır. O da bilmem nerededir.

Adam on bir çuval dolusu pırlantayı bir tekmede devirmiş.. Saman çuvalı mı bu be? Kaldı ki onbir çuval saman da bir tekmede devrilemez. Hz. Ali misin be mübarek, yoksa Samson mu?.. işin garibi bunları duruşmalarda da söyler, sonra da gelir hapisanedekilere:

-Bunlar mahkemede söylendi kardaşım, derdi.

Sanki mahkemede söyleyen bir başkasıymış gibi..

Bağışlayıcı ile bize uymak için arasına namaz kıldardı. O da sadece farzların yarısını. (Abdest alır mıydı, almaz mı, artık Allah bilir...)

-Bize farz olan Allah'ın emridir. Peygamber nasıl olsa affeder. Dünyada seferi sayıldığımız için de farzların yarısını kılıyordum, derdi.

Birgün özellikle ve gizlice izledim. Heladan çıktı. Ellerini, yüzünü şap şup ıslattı ve geldi Mustafa Bağışlayıcı'nın arkasında namaza durdu. Bitirdikten sonra ben sordum:

-Abdest aldın mı üstad ? dedim.

-Aldım kardaşım, dedi.

-Ayaklarını yıkadın mı?

-Yıkadım kardaşım; hatta tam ıslanmadığından şüphe ettim de gidip tekrar yıkadım.

Halbuki geleli daha beş dakika olmamıştı. Ve ayağından çıkardığı takunyalar kupkuruydu.

Paşamız Avrupa'da en büyük restorantı açtığını söylüyordu. Adı da " Oryantal Terrestr Restoran"mış. Osman ağabeyin buna dili dönmezdi. " Oryantal teres" derdi.

Bir kitap yazıyordu. Adı "Hitler'i nasıl Müslüman ettim" Hergün bize uzun uzun anlatırdı. Bir gün dayanamadım:

-Hayret, dedim. Sen kendin Müslüman değilsin, Hitler'i nasıl Müslüman ettin?..

Ağzını açtı mı inanılmayacak şeyler söylerdi. Hakimler de bunu bildikleri için onu pek konuşmazlardı. Mecburen susardı. Susardı da bu sefer de şöyle derdi: “ Bugün mahkemede muhteşem bir sükût yaptım. Herkes sükûtumun ihtişamından dolayı beni tebrik etti”

(...)

Ben bu adamı yakından tanıdıktan sonra, korkunç bir boşluğa düştüm. Bir sene, evet tam bir sene... İmandıklarımı yeniden gözden geçirme ihtiyacı duydum. Hatta inkara çalıştım. Üstelik tarafsız da değildim. Beni bir çok kötülüklerden alıkoyan inançlarımdı. Hapishanede kendini bir kere kabul ettirdin mi, gerisi kolaydı. Esrar, eroin, afyon sattırırdın, kumar oynatıp mano toplardın; para yapardın, nam kazanırdın, dışarıya çok güçlü çıkardın...

Bütün bunlar neden kötüydü? Allah öyle dediği için... Allah inancı ortadan kalkarsa, kötülük diye bir şey de kalmazdı. İşte böyle düşünmeye başlamıştım. Şeklen namaz kılıyordum ama büyük bir buhran içindeydim. Korkunç bir uçurumun tepesinde, akılsız aklı rehber edinmiş, artık hakikatı bulanık görmeye başlayan gözlerime de bir menfaat gözlüğü takmıştım. Ha düştüm, ha düşecektim. Çok şükür Rabbim müsaade etmedi. Bu günahkar kulunun, küfür ve inkarın, cehennemden bin beter o dipsiz karanlığına düşmesine râzı olmadı.

“Lanet kör şeytan” dedim ve bir seher vaktinde, anamdan yeni doğmuşçasına, tertemiz duygular içinde, neredeyse ihanet etmek üzere bulunduğum sevgili İslam’a tekrar dört elle sarıldım.

Yusuf baba, Hayri baba, Said ağabey gibi İslam’ı yaşayan insanları görmüştüm. Şu adam kim oluyordu ki İslam’ı temsil etsin? Çoklarının putlaştırdığı akıl, bazen ne kadar da şahsiyetsizdi. Öyle bir eşşek ki insanın canı ne yana gitmek isterse, o tarafa yöneliyor. O zaman bana “Haklısın! Haklısın!” diyordu. Şimdi de “yazık yanılmışsın, yanılmışsın!” diye yırtınıyor... Akıl elbette önemlidir. Aklı olmayanın dini

yoktur. Ama o, her şey de değildir. Birçok hakikat karşısında âciz kalır. Harikalar onu aptallaştırır. Bunun dünya kadar misalleri var. Geçiyorum...

(...)

Osman ağabey'in gözyaşları, Bağışlayıcı'nın namazları, Paşanın palavraları, Necip Fazıl'ın hafakanları... Artık hiç bitmeyecekti. Buna göre kendimize yeni bir düzen kuracak ve dışarıyı unutacaktık. Yoksa çıkamazdık bu lânetli yerlerden...

(Hüseyin Üzmez – Malatya Suikastı)

(Üstadın, Cinnet Mustatili isimli eserinden, mâhut şahıs hakkında daha fazla malûmata ulaşılabilmir)

C. Zarifoğlu'nun Yaşamak'ta Anlattığı Hatıraları

C. ZARİFOĞLU'NUN YAŞAMAK'TA ANLATIĞI HATIRALARI

ANKARA 1976. onbir ocak. Üstad Necip Fazılî karşıladık. Yirmi otuzda trenle geldi. Reşat, Akif, Hasan, Bahri, Rasim ve ben. Üstad son kez çıkışı yirmibir ocağa ertelenen Büyük Doğunun çıkmamasına kesin karar verdiğini söyledi. Ve nedenlerini anlattı. Buna rağmen yine de çıkması için bir çok sebep sıraladı. Bunun için mevcut imkanlarından da söz etti. "istişare edelim" dedi bize. Büyük adamın bu sözü söylediği topluluk içinde olmakla içime ani bir olgunlaşma hücum etti. Nice denizlerde sokaklarda kaldıktan sonra şu Ankarada yakam avuçları içinde toparlanıp içine alındığım iklimde, içimin bu ani hamlelenmesi ile fiziğim de harekete geçecek, ve oturduğum koltuktan taşacağım, sigara ağzımın kıvrımlarında kaybolacak,

gövdeme yer bulunamıyacak sandım rezil oldum.

Neyseki kendimi toparladım Üstadı dinledim: Büyük Doğu hareketinin oluşturduğu zümreyi “çeşmeden en başta akan suyun bulanık kısmı”na benzetti, “düşük” deyimini de kullandı. “Esas meyvesi ilerde gelecek” dedi. Bu “bulanık suyun içinden sizleri ayırıyorum” dedi. “Tek tek birer şahsiyet istidadı gösteriyorsunuz. Deminki sözlerim toplum içindir. Cemiyet mücerrettir” dedi. aradan saatler geçiyor, çeşitli konulardan yeni fırlayışlardan yeni varışlardan geçiyor. Necip Fazılı onbeş-yirmi dakika dinleyen biri kendi dünyasının ne kadar küçük, değersiz olduğunu derin derin anlar. Sohbetlerin, büyüklerin dizlerinin dibine oturmanın neler ifade ettiğini anlıyorum. Tasavvuftaki sohbet medeniyetini anlıyorum.

Üstad bütün o alabildiğine geniş ufuklarına, o derin idrakine, buluşlarına, dile hakimiyetine, o nefis istanbul şivesine, ve dinleyen herkesin onun, verdiği eserlerden de büyük olduğunu tasdik etmesine ve temel konularda bütün hassasiyetine rağmen, bazı pratik konularda bir çocuk kadar saf. -Kendi de farkında bunun: “Beni herkes kandırabilir” diyor. Mesela para konusunda, dünya menfaatleri konusunda. Teorik zekasının büyüklüğü görüyorum ki onda pratik ve özellikle aldatıcı, kandırıcı, kurnazlık edici zekaya yer bırakmamış, bu yaşına rağmen kalbi çocuk kalbleri gibi temiz ve berrak. Onda hesabîlik yoktur. Onun bize menfi ya da müsbet görünen her hareketinde, ve eyleminde, sadece tarihi büyük misyonunu yerine getirdiğine inanırım. Televizyonda uzay filmi gösterilirken onunla ilgili olarak “bunlar insan fantazisi ile alay etmektir” şeklinde konuşurken, üç yaşındaki torunu elini ekrana uzatarak, “bunlar benim oyuncaklarım” demiş. “Tam isabet, tam teşhis” diyor Üstad, “meçhulü arayan zeka budur işte” diyor. Torununa hayran.

İnsan ister ki odalar dolusu parası olsun ve bu eli sonuna kadar açık insana versin ve sonra da para nasıl harcanırmış seyre dalsın.

Necip Fazıl batılılardan wagnere benziyor, o da çelik gibi sinirleri olan bir hoş dehadır.

Üstada "basın şeref kartı" verildi. Toplantı bir hayli çekişmeli geçmiş. Şeref kartının basit bir maddesi var "Basında elli yılını doldurmuş olanlara verilir" gibi. Ama yıllardır elli yılı dolmuş olan üstada bu kartığı layık görmezlermiş.

Gafil sefilcikler.

Üstad unutulmaz bir jestle bu yıldızlı kartı çıkardı gösterdi. Bir deyim kullandı ki yazmam.

Uzun masanın baş tarafında oturmayı ve bizlerin onun etrafında çevrelenmemizi tercih ediyor. Bir Genel İdare Kurulu havası içinde, başkan o.

Konuşurken, jesti ses tonu mimiği heyecanı ile hayret zinde. Ancak ayağa kalkıp yürümeye başlayınca biraz yaşlanıyor. -Çok dikkatli yürüyor. Yoldayız arabaya doğru giderken, lambaların aydınlığında, gölge mi başka bir şey mi olduğu belli olmayan su birikintisine basıverdi. Yanındaydım üzüldüm.

Merdiven inerken adımını birden peydahlanan bir boşluğa attığını görüyorum. Ama bir melek bu adımı onun dengesini bozmadan düzeltiyor ve basamağa koyuyor.

ANKARA 1978 28 KASIM. Üstad Necip Fazıl'ı Mola otelinde ziyaret ettik. Büyük Doğuyu son beş sayı çıkarıp kapayışından sonra, arkadaşlar Akif Erdem Rasim onunla ilk kez karşılaşıyorlar. Alaeddin ve Mehmet de var. Üstad: -Büyük Doğu son çıkışında en parlak dönemini yaşadı. Kapanmasında çeşitli nedenler oldu. Ama en büyük amil siz oldunuz, dedi.

Otelin ilk katında, lobideyiz. Üstad sakın, yumuşak ve yalnız. Saat 18'de beni Akabeden aradığında, -Arkadaşlara da haber ver, gelsinler, son bir görüşme yapalım, dedi. Erdemle Rasimi görebileceğimi söyledim. Bu telefonda az önce, bu ikisine

üstadın önceki gelişinde yine kendilerini istediğini, ancak kendilerine haber veremediğimi anlatıyordum. Telefon tam o anda geldi. Büroya çıktık. Yine üstadın telefonu. Bu kez Akifle Hasanı da haberdar etmemi istedi.

Lobi tenha. Üstad:

-Bana giran geldiniz, diyor. Geçen olayları kısaca özetliyor. Rapor 4'te yazdıklarını ılımlı bir dille tekrar ediyor bir bakıma.

- Sizi bütün olanlara rağmen hatıralara dayanarak istedim. Münasebetimiz olayların üstündedir. Kendisine yazılan mektupta Reşat'ın imzasının bulunuşuna "anlamsız" diyor. Cahitin ismi var ama imzası yoktu. Size katılmadığından değil, fakat bazı ailevi ilişkiler nedeniyle imzalamamış. Gerisini tahkik etmedim. (...) Bizden sonraki nesilden bir sizler varsınız.

Bazı isimler sayıyor.

-Sizin nesilden, diyor, ama bizden bir hayli yaşlı kişiler. Onlar için umutsuz.

-Sizden sonrakiler bir felaket diyor. Kendisine yollanan bir şiir kitabından söz ediyor ve şairi karşısındaymış gibi ona hitap ederek

-Sen bu işi bırak evladım, diyor.

Nesiller arasındaki yıl farkı için 25 yıldır diyor.

-Bazı sosyal hadiseler bu yıl farkını çok kısaltabilir. Uzatabilir de. Ama ortalama 25 yıldır.

Böylece kendisinden sonra gelen nesil nerdeyse biz oluyoruz. Birtakım profesör isimleri, Aydınlar Ocağı vs. gibi kuruluş isimleri ve umutsuzluk mimikleri...

-Demirelde bir Anadoluculuk eğilimi başladı, diyor, onun CHP ile bir yakınlaşmasını imkansız görüyor ve kendisinin AP ve MHP ye yakınlaşmasını "Aramak" deyiimiyle niteliyor.

Üstadın söylediklerini, aradan 24 saat bile geçmediği halde hemen hemen hiç hatırlamıyorum. Tek tek cümleler aklıma geliyor. Mesela,

-Yalnızım, dedi.

Ondan böyle bir şeyi ilk defa duydum. Korkuyor insan.

Ve başlıyor çocuklarını anlatmaya. Birkaç cümleyle.

-Evlat diyor omuz ve el jestleri ve bir ton mimik bu bir tek kelimeye eşlik ediyor, ve "kaçınılmaz bir hal, bir kader," demek istediğini bunlarla anlatıyor. Elde olmadan 'evlat ve baba' ve ekliyor.

-Sizler bana daha yakınsınız.

Herkes mutlu ve sevgiyle yüzleri ışıltılı ışıltılı ona bakıyor. Fakat kimse konuşmuyor. Buna dikkati çekiyor. Ve tuhaf, gerçekten söylenecek bir şey yok. Tiyatroda perde arasında gibiyiz, garip bir "ara", bir boşluk.

Tek tek durumlarını soruyor arkadaşların, Akif, Rasim ve Alaeddin'in. "Erdem malum." Sömestri tatillerini soruyor, ve bizleri şubatta İstanbula evine çağırıyor.

-Bir görüşelim, diyor.

Tam iki küsur ay sonrası için. Urperiyorum. Hepimiz peki diyoruz.

Ergun Göze kendisine Miyasoğlu'nun Yeni Devirdeki bir yazısından söz etmiş. O yazıda Gözenin Ionescoyla konuşması yeriliyormuş.

-Röportaj böyle mi yapılır, şunu niye sormadın, o konu öyle mi değilirse dese ya! Hayır! Ionescoyla niye konuştun diyormuş.

Düşünüyorum, Üstada biri, birileri hakkında birşey anlatınca Üstad inanır. Araştırmaz.

-Üstadım torununuz nasıl, diye sordum

-Çok iyi, çok iyi dedi hemen.

Geçenlerde vefat eden birinden söz etti.

-Duymadınız mı dedi.

Duymamışız. Hayret etti.

-Efendinin çizgilerini taşırdı, dedi. Yarın sanatoryumun önünde Garbi bekleyecek. Merkade giderken alacağım onu.

Her gelişinde olduğu gibi Bağluma Seyyid Abdulhakim Arvasi Hazretlerini ziyarete gidecek yarın.

Böyle bir ziyaretini Rasim anlatmıştı.

-Bizi de götürdü. Üç Fatıha onbir İhlas okuyun dedi. Orada, mezarın başında bizleri adeta unuttu. Değişti. Ayrılırken, bir çocuk nasıl ağlarsa öyle ağladı.

Bir de Müftü Efendi onu Arvas köyünde Şeyh Fehim Hazretlerini ziyaret edişini anlattı.

-Renkten renge girmeye başladı. Ateş gibi kızardı. Sonra işte şunun gibi sapsarı kesildi. Kendisine birşey olacak zannettik. Eve giderken yıkılmasın diye kollarına girdik.

Büyük Huzurda

BÜYÜK HUZURDA

Ey, Allahın Resulü!.. Resuller Resulü!.. Yaradanın Sevgilisi!.. Varlığın Tacı!.. Hilkatın Nuru!.. İnsanlık ehramının zirvetaşı!.. Kâinatın Efendisi!.. Gaye İnsan ve Ufuk

– Peygamber!.. Yaratılış sebebi!..

Seni kelimelere ısmarlamak, durgun suda mehtabı balık kepçesiyle yakalamaya davranmak gibidir.

Evet ey var oluşun Hikmeti!.. Ölümsüzlük Rehberi!.. Gerçek hayatın kurucusu!.. Yıkılmaz çatının Mimarı!.. Bastığı kum tanesine en büyük insanın denk olamayacağı büyüklük!.. Dışı nebîlikte, içi velilikte Son Had!.. Hakikatinde kulun bitip Allahın başlamadığı üstün mahlûk!.. Âlemlere Rahmet!.. Haberci, Müjdeci, Kurtarıcı, Erdirici!.. İçimde bu mânalardan bir çağlayan, mukaddes Ravza'yı halkalayıcı parlak, sarı parmaklığın bir birbuçuk metre yakınında, yine içimden çığlığı basmaktayım:

“- Esselâmu aleyke yâ Resulallah!.. Esselâmü aleyke yâ Habiballah!.. Esselâmü aleyke yâ Safiyallah!..”

Peygamber Mescidinin Kabe'ye doğru sol duvarı üstünde “Şebeke-i Saadet: mes'ut noktalar manzumesi”ne yol verici kapıdan nasıl girebildik, ayakkabılarımızı nasıl çıkarabilip kime ve nereye teslim edebildik, kalabalığa nasıl katılabildik, nasıl adım atabildik, girişe göre mukaddes çerçevenin sağından yürüyüp ve cephesinden kıvrılıp, Kabe'ye bakan öbür tarafına, cepheden sağ tarafına, mukaddes başın hizasına nasıl gelebildik, bilemem, anlatamam!

Buradaki vıcık vıcık insan kıymasına hiçbir yerde rastlamadım. Büyük sahaların hiçbirinin ezici kalabalığına karşı, aynı kalabalıktan küçük bir parça da olsa, nispetsiz miyasta küçük bir sahada nasıl bir manzara doğacağını düşünün!

Ezadan kurtulmak için kendimi hayalî bir (narkos-his iptali) tesirine bıraktım ve yürümeye çalıştım. O ânadek ziyaret ettiğim ulvî yerlerin verdiği mücerret heybet ve haşyet, burada, bu Arş ve Kürsiden üstün yerde, müşahhas ve büsbütün yakıcı ve eritici bir duyguya inkılâp etmişti. Burada, bu Arş ve Kürsiden faziletli yerde, toprak altında, yüzü Kabe istikametinde, hayy (diri) olarak her şeyi ve beni

seyrettiğini bildiğim Allah'ın Sevgilisi ve benim aşk sermayemin topyekûn sahibi yatıyordu. Bana öyle geldi ki, o kalabalık içinde bomboş bir düzlükteyim... Ne eşya, ne insan... O, yere uzanmış, sağ elini sağ yanağına dayamış, beyaz aydınlığa "sön!" emrini veren siyah aydınlık gözleri ve bir hayâl edilemez güzelliğiyle bana bakıyor.

Çıldırarak gibi oldum; fakat kimse, gözlerimden boşanan soğuk yaşlardan başka bir şey göremedi.

Arap Bedevi, o da dua ve hitabı içinde kendinden geçmiş, sesini yükseltirken, ben içimden yalvarıyorum:

– Peygamberim, Peygamberim, yüzü-suyu hürmetine hayat kazandığım Sevgili Peygamberim!.. Seni seven Allahtan iste: Bana ve müminlere sıhhat ve kuvvet versin!.. Kıyamet Gününe kadar baki dininin zaferini veya zafere doğru yol buluşunu dünya göziyle görmeden ruhumu kabzetmesin! Bunalımdan bunalıma sürünen ve keşfettiği madde oyuncaklarından teselli ararken büsbütün buhrana düşen insanoğlunun tek ve mutlak mizan olarak iyilik, doğruluk ve güzellik mizanı olarak İslâmı seçeceği gündün bir şafak pırıltısı... İslâmın içe doğru tasfiyesi ve dışa doğru tabiyesi... Duamız bu; bunu istiyor ve bu duanın kabulü için muazzam ruhaniyetine yapışıyoruz! Dile Allahtan, sana "sen olmasaydın, sen olmasaydın, âlemleri yaratmazdım!" diyen Allahtan dile!..

Birkaç adım sonra mübarek başı Resuller Resulünün omuz aşağısında, güneş ışık vermeye başladı başlayalı gelmiş ve geçmiş peygamber bağlılarının en büyüğü, pazarlıksız bedahet imanının timsali Hazret-i Ebûbekir... Biraz daha aşağıda da, İslâm celâdet, adalet, dirayet ve şecaatinin nuranî âbidesi, Resuller ve nebîlerden sonra âlemde ikinci büyük insan Hazret-i Ömer...

Delil Arap Bedevi, onlara da lââyık oldukları sıfatlarla hitap ederken, ben, yine içimden çırpındım, yırtındım, kavruıldum; ve can çekişen bir insan tonuyla:

– Esselâm-ü aleyke yâ Halife-ti Resûlullah!.. Esselâmü aleyke yâ Halife-ti Resûlullah!

Diye inledim, durdum.

Girdiğimiz kapıya (Cebrail kapısı) geldik. Ayakkabılarımızı nasıl bulup nasıl giyebildiğimizi, nasıl yürüyebilip nasıl istikamet tutabildiğimizi bilmeden otelimizin maroken koltuklarına çöktük.

Gece... Medine'nin semasında, içinde yıldızları Öğüten bir huniden boşalırcasına bir nuranîlik...

Necip Fazıl!.. Meğer bu günü görmek için dünyaya gelmişsin!.. Secdeye kapan ve hamdet!..

(Hac'dan Çizgiler, Renkler ve Sesler)

Büyük Doğu'nun Doğuşu

BÜYÜK DOĞU'NUN DOĞUŞU

Necip Fazıl'la gündüzleri Meserret Kıraathanesinde, akşamları Kurtuluş'a saparken köşedeki Haylayf Pastanesi'nde buluşuyor, dergi için projeler hazırlıyorduk. Fakat Necip Fazıl bazen öyle isimler söylüyordu ki edebiyatla ilgisi yoktu. Bir gün heyecanla Haylayf'a geldi "İsmi buldum: Büyük Doğu... Bu isim büyük ve yeni bir dünyanın habercisi olacak, bunu bir resimle kutlayalım." dedi. Şişli postanesinin üstünde bir fotoğrafçı vardı. Orada Büyük Doğu'nun doğuşunu tespit ve tesit ettik. (...) Onun içinde sevinç, benim içimde bir yığın sorun. Öyle sevinçliydi ki bir sanat dergisi için garip olan bu isim üzerinde tartışmak istemedim. Dünyada her şey aklıma gelirdi de Büyük Doğu'nun sonradan bir akım olacağı aklıma gelmezdi.

O gün benim için bir melogamani gösterisi anlamını taşıyan bu davranışın, bu davranışın gerisindeki sır perdesi meğerse geleceğe yönelik bir gerçeğin habercisi imiş.

Ben Necip Fazıl'ın içinden zengin, dışından anlamlı bir sanat dergisi çıkaracağını hayal ediyordum. Bir gün bana acele Meserret Oteli'ne gelmem için telefon etti. "Baş yazıyı yazdım, okuyayım." dedi. Ben yazıyı şiir ve edebiyat alanında izlenecek bir program olarak hayal ediyordum. Karşıma mevcut politikayı ve iktidarı, bırakın eleştirmeyi topa tutan bir yazı çıktı. İstanbul'da örfi idare var, öyle şeyler söylüyor ki, insan onu aklından geçirmeye ürker. O gün Necip Fazıl Kısakürek'le yollarımız ayrıldı. O kavga adamı, ben düşün adamıyım. Aynı kulvarda koşmamız mümkün değildi. O düşünceyi eylemin bir motoru gibi görüyordu. 'Kaldırım şairi' perdeyi kendisiyle kapamıştı. Ne ben onu aradım, ne o beni. Ne ben ona darıldım, ne de o bana...

Nihayet aylarca süren bir hazırlıktan sonra, Babıâli'de bir ürküntü ve korku estiren bir havada Büyük Doğu 1943 yılında yayın hayatına girdi. Tam o sırada ben de Ahmet Emin Yalman tarafından haftada bir "Salı Konuşmaları" başlığı altında Vatan gazetesinde yazı yazmaya çağırılmıştım. Gazeteye gittim. Ahmet Emin Bey elime Büyük Doğu'nun ilk sayısını tutuşturdu. "Cahit Bey, Büyük Doğu çıktı. İsterseniz onunla başlayın" dedi. 'Salı Konuşmaları'nın ilk yazısı "Mecmualara ve Büyük Doğu'ya Dair" başlığı altında -21/9/1943- çıktı. Yazı şöyle başlıyordu:

"Vatan gazetesinde haftada bir edebi konuşmalar yapmayı üzerime aldım. Ağır başlı mecmuaların bile işi politikaya döktüğü ve siyasi dedikoduların ortalığı tuttuğu bir zamanda siyasi bir gazetenin haftada bir de olsa böyle bir sütun ayırması takdire değer," dedikten sonra mecmuaların kültür hayatımızdaki yerinin önemine işaret ettim, iyi ve ömürlü mecmualara olan özlemi şöyle dile getirdim:

"İyi ve ömürlü mecmualara olan ihtiyacımız ve hasretimiz dolayısıyla Necip Fazıl'ın Büyük Doğu adlı mecmuasını merakla

bekliyorduk. Nihayet çıktı ve gördük, yalnız şunu söyleyeyim ki, bu mecmuanın çıkış tarihi ne kadar yeni ise de çıkma istemiş tarihi çok eskidir. Üç sene önce Necip Fazıl bütün fikir ve sanat hayatında inkılâp yapacağını umduğu bir mecmuadan ve iddialı bir isimden bana bahsetmişti. Ona göre Büyük Doğu bir mecmua adı değil, bütün idealini kucaklayan mukaddes bir kapıya işaret etti. Bundan dolaydır ki duvar ilanlarından çok önce, beklenen bir âyet gibi bu isim yazılarında sık sık geçmekte idi...”

CAHİT TANYOL – Kaçak Yayın, Ağustos 2004, S. 16.

(Hece Dergisi Necip Fazıl Kısakürek Özel Sayısı’ndan iktibas edilmiştir.)